

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасному світі терміни Інтернет-технології, діджиталізація, цифровий світ, гаджети, інновації, кіберспорт та багато інших використовуються в кожному аспекті нашого життя. Це стосується і сучасної системи вищої освіти в Україні яка відіграє важливу роль у розвитку суспільства, формуванні громадянських цінностей та підготовці висококваліфікованих кадрів.

На сучасному етапі, в умовах глобалізації розвиток освіти характеризується активізацією процесу інтелектуалізації та формуванням на цій основі knowledge based society – суспільства, що базується на знаннях і високих технологіях, відрізняється високим інноваційним та інтелектуальним рівнем. Деякі дослідники вважають, що настає «Ера Інтелекту», тобто, у світі відбувається постінформаційна або інтелектуальна технічна революція [3, 4].

На думку низки фахівців використання генеративного ШІ у викладанні та навчанні дозволить створити більш технологічно передову систему навчання, що позитивно позначиться на професійному зростанні майбутніх фахівців різних професій, зокрема, у галузі фізичної культури і спорту [1, 2, 6, 8]. Швидкий розвиток технологій ШІ в цій галузі може сприяти розвитку і вдосконаленню професійних навичок здобувачів, новітніх методик, що дозволяють впроваджувати інтерактивне навчання для вдосконалення спеціальних компетентностей необхідних для фізкультурно-спортивної діяльності. У наукових розвідках низки науковців відмічається, що з врахуванням сучасного рівня розвитку ІТ-технологій досить перспективним напрямом радикальних змін в організації тренувального процесу спортсменів на різних етапах багаторічної спортивної підготовки може бути використання засобів штучного інтелекту [4, 7, 9].

Слід додати, що інтеграція штучного інтелекту в систему спортивної підготовки робить дійсно революційні зміни в організації тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.

Вважаємо, що використання засобів ІІІ при обов'язковому врахуванні значного обсягу існуючих підходів щодо підготовки спортсменів у різних видах спорту, висвітлення найбільш оптимального алгоритму управління побудови І планування тренувального процесу на умовах збереження тренера як центральної фігури процесу підготовки може визначити основні напрямки щодо покращення якості спортивної підготовки, серед яких може бути: створення індивідуальних тренувальних програм з урахуванням фізичного стану спортсменів, моніторинг тренувальних і змагальних результатів на основі фізіологічних, психологічних змін, емоційного фону в організмі для оптимізації фізичних навантажень та коригування тренування в реальному часі, моделювання техніко-тактичних дій, різноманітних змагальних ситуацій, щоб передбачити ризики та траєкторії підвищення продуктивності.

Безумовно, що вказані прогностичні моделі є безцінними інструментами для тренерів та спортивних стратегів, що дозволяє їм адаптувати планування тренувань та ігор для підвищення їх спортивних результатів. Використання вищевикладеного алгоритму робить систему управління тренувальним процесом більш оптимальною та гнучкою, коли рішення приймаються на основі конкретних даних та є науково обґрунтованими [5, 9].

На жаль, на сьогодні практично відсутні наукові дослідження, які пов'язані з використанням штучного інтелекту в тренувальному процесі спортсменів, які спеціалізуються у різних видах спорту.

Окрім цього, слід зазначити, що широке використання засобів штучного інтелекту в різних видах спорту відкриває широкі можливості та перспективи, але і виникає проблемне коло питань щодо правових та етичних норм його використання, що має вирішальне значення для відповідального та справедливого використання штучного інтелекту як у спорті, так і в глобальних масштабах.

Загалом інтеграція генеративного штучного інтелекту в освітній процес є незворотньою і це повинно передбачати розробку комплексної програми інформативної грамотності використання ІІІ, нові способи оцінювання знань здобувачів, зокрема і у підготовці фахівців із фізичної культури і спорту, що мають ключове значення для розвитку спортивної діяльності.

Література:

1. Дутчак Ю., Антоненко В. Цифрова трансформація як пріоритет діяльності ДЮСШ. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2022. № 3–4. С. 33–38. <https://doi.org/10.31891/pcs.2022.3-4.4>

2. Головка Д. Ю. Штучний інтелект у діяльності педагога закладу професійної (професійно-технічної) освіти : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 73 с.
3. Гончарова І. Діджиталізація освітнього процесу. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-didzitalizacia-osvitnogo-procesu-342063.html>
4. Інноваційні технології фізичного виховання студентів / за заг. ред. Вихляєва Ю. М. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського. 2018. 543 с.
5. Чепелюк А., Бігун В., Голуб О. Використання штучного інтелекту в сучасному спорті: філософський погляд на проблему, вісник науки та освіти, 2023. № 11(17). С. 1235–1245. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)-1235-1245](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)-1235-1245)
6. Чернякова З., Лянной М., Бакатов В., Холодний А. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів і тренерів фізичної культури в умовах дистанційної освіти. *Фізична культура і спорт: Наукова перспектива*. 2023. № 1. С. 78–88. DOI: <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.12>.
7. Шинкарук О. Сучасні проблеми розвитку кіберспорту. Спортивний вісник Придніпров'я, 2024. № 1. С. 239–250. DOI: 10.32540/2071-1476-2024-1-239.
8. Яценко О. І. Технології штучного інтелекту: основні напрямки впровадження в освітній процес закладу вищої освіти. *Scientific research in the modern world : Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference*, м. Toronto, 24–26 серп. 2023 р. 2023. С. 252–257.
9. Beal R., Norman T. J., Ramchurn S. D. Artificial intelligence for team sports: a survey. *The Knowledge Engineering Review*. 2019. No. 34. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0269888919000225>